

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 2C/158/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414202778
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2015:8414202778.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudcom JUDr. Ivetou Jenčovou v právnej veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti žalovanému I. R., nar. X.X.XXXX, bytom L. XX, občan SR, o zaplatenie 2.171,84 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 296,- eur do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti istiny nad sumu 296,- eur a 9 % úroku z omeškania zo sumy 2.171,84 eur od 26.12.2011 do zaplatenia súd návrh z a m i e t a.

III. Trovy konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu žalovanej istiny s príslušenstvom. Uviedol, že dňa 25.6.2010 uzavrel so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300030375, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 1.500,- €, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 80,37 eur v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 12, do uplatnenia práva navrhovateľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka t.j. do okamžitej splatnosti úveru zaplatil len sumu 803,70 eur. Keďže bol s úhradou splátky č. 9 v omeškaní viac ako 3 mesiace žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka t.j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaný mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 2.571,84 eur dňa 26.12.2011. Túto sumu neuhradil ani čiastočne. Žalobca si zároveň uplatnil v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj úrok z omeškania.

Pojednávania sa právna zástupkyňa žalobcu, ani žalovaný nezúčastnili, žalovaný svoju neúčast ospravedlnil zahraničnou pracovnou cestou.

Z výsledkov vykonaného dokazovania, zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300030375, z oznámenia o zosplatení, ako aj z ďalších listinných dôkazov v spise mal súd preukázané, že žalobca dňa 25.6.2010 uzavrel so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300030375, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 1.500,- eur. Tento úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach po 80,37 eur. To, že došlo k omeškaniu s úhradou splátok úveru sporné v konaní nebolo, ani skutočnosť, že žalobca vzhľadom k omeškaniu a v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka si uplatnil právo veriteľa a teda vyhlásil okamžitú splatnosť úveru, v zmysle ktorej žalovaný mal sumu neuhradených splátok totožných so žalovanou istinou uhradiť dňa 26.12.2011.

Zo zmluvy je zrejmé, že ročná priemerná miera nákladov za úver je 65,34 %, ročná úroková sadzba úveru uvedená nie je 70,01 %, resp. 76,21 % (oba údaje sú v zmluve). V rozhodnom období podľa štatistiky Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková sadzba pre daný typ úveru 12,69 %, teda v zmluve uvedená úroková sadzba je neprimerane vysoká.

Porovnaním úrokových sadzieb prvostupňový teda súd zistil, že takýto úrok niekoľkonásobne prevyšuje úrokovú sadzbu, uplatňovanú bankami. Úroky pri úvere predstavujú odplatu (odmenu za užívanie) požičanej istiny. Občiansky zákonník ani iné právne predpisy neurčujú, do akej výšky je možné dohodnúť úroky pri úvere pri poskytnutí peňazí. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodiť, že by výška úrokov závisela iba na dohode účastníkov zmluvy a nepodliehala žiadnym obmedzeniam. Aj v tomto prípade platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práva a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobré mravy, ktoré sú používané ako kritérium, u ktorých je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osobe nemajú.

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že dohodnuté úroky z úveru sú v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke, koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok, bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o úvere v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch z úveru, často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané, až úžernícke úroky. Neprimeranou, preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov dojednaná v zmluve o úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Úroky v dojednanej výške sú neprimerane vysoké. Prevyšujú úroky v bankách, a to niekoľkonásobne.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrými mravom.

Podľa § 39a Občianskeho zákonníka v platnom znení neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

Žalobca teda poskytol žalovanému peňažné prostriedky na základe neplatnej spotrebiteľskej zmluvy, preto má nárok len na vrátenie požičanej istiny (bez úrokov a poplatkov). Žalovaný už však podľa karty klienta žalobcovi sumu 1204,- eur (nie ako uvádza žalobca 803,70 €) vrátil, oproti požičanej sume 1.500,- eur, rozdiel, ktorý teda ostáva doplatiť predstavuje sumu 296,- €.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky (21 Cdo 1484/2004), podľa ktorej nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprímerane vysoké úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a že teda sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (5Cdo 26/2011), ide o neplatnosť úrokov v celom rozsahu a nie je možné ich modifikovať.

Aj podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove (3Co 151/2013) je pre tzv. civilnoprávnu úžeru právny úkon absolútne neplatný v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi.

Judikatúra súdneho dvora - rozsudok zo 14.6.2012 vo veci C - 618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino hovorí, že článok 6 ods.1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu, akou je článok 83 legislatívneho dekrétu 1/2007 o prepracovaní všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a užívateľov a ďalších doplňujúcich zákonov (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) zo 16. novembra 2007, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., vzhľadom na pomer úspechu účastníkov v konaní. Úspešnejšiemu žalovanému trovy v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).